

عنوان مقاله:

خوانش جدید کتیبه پهلوی در کوه حسین (نقش رستم ۴)

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های ایرانشناسی، دوره 13، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

محمد جواد اولادحسین - دانشجوی دکتری زبان های باستانی دانشگاه تهران، مسئول مرکز پژوهش های کتیبه شناسی تخت جمشید

مجتبی دورودی - کارشناس ارشد رشته فرهنگ و زبان های باستانی ایران، سرپرست موزه و عضو مرکز پژوهش های کتیبه شناسی تخت جمشید

خلاصه مقاله:

موضوع پژوهش حاضر خوانش کتیبه جدیدی در کوه حسین استان فارس، دشت مرو دشت و در مجاورت نقش رستم است. کشف این کتیبه، که در واپسین ماه های سال ۱۴۰۰ صورت گرفت، بازتاب گسترده ای در خبرگزاری ها داشته است و از آن با عنوان کتیبه ای که نام زردشت و امهرسپندان در آن آمده است و به عنوان کتیبه ای غیر تدفینی یاد شده است. اسامی که وجودشان در این کتیبه مشاهده نمی شود. همچنین، مشاهده خواهد شد که کتیبه حاضر در زمره کتیبه های تدفینی به شمار می رود. با توجه به تقسیم بندی کتیبه های خصوصی در این منطقه می توان از کتیبه حاضر با عنوان نقش رستم ۴ نام برد که با سنت فارسی میانه (پهلوی کتابی) به تحریر درآمده است. کتیبه های تدفینی بخش مهمی از نوشته های خصوصی با سنت زردشتی را شامل می شود که به دلیل ماهیت آیینی مجموعه تاریخی فرهنگی نقش رستم، بخش عمده ای از کتیبه های یافته شده در این محدوده نیز همین ویژگی را دارند. از جمله کتیبه های تدفینی که پیش تر در این کوهستان مشاهده شده است می توان به کتیبه های صخره شاه اسماعیل، کتیبه های دره بره و کتیبه گردلک اشاره داشت. کتیبه حاضر نیز به همین گروه از کتیبه ها تعلق دارد. این کتیبه در اندازه ۳۰ در ۳۵ سانتی متر بر فراز یک تابوت در شش سطر نقر (کنده کاری) شده است و خبر از تعلق آن به فردی به نام بهرام مهرگ نیک دین دارد که با جمله دعایی «بهشت بهره اش باشد» پایان یافته است. با توجه به تاریخ اشاره شده در کتیبه به احتمال زیاد می توان آن را مربوط به ششم اردیبهشت سال ۴۰ یزدگردی، دانست. این سال برابر با ۶۷۲ میلادی و ۵۳ هجری قمری یعنی دوران خلافت معاویه است.

کلمات کلیدی:

کتیبه، فارسی میانه، گورنوشته، نقش رستم، تدفین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1865739>

